

Техніка архітектурного рисунку залежить від знань основних прийомів виконання рисунку та практичних навичок. Завдяки виконання зарисовок за допомогою архітектурного рисунку студенти вчаться правильно визначати пропорції, масштаб, структуру, тональні і колористичні характеристики зображуваних об'єктів.

Література:

1. *Архитектурный рисунок: инновационные технологии обучения: Учебное пособие / Ред.-сост. Е.И. Прокофьев – Казань, 2008.*
2. *Наскрізна програма практики кваліфікаційного рівня «бакалавр» для студентів другого курсу спеціальності 191 Архітектура та містобудування, «Ознайомча практика» (IV семестр) денної форми навчання / Уклад. В.В. Ніколаєнко. – Полтава: ПолтНТУ, 2017. – 9 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці ПолтНТУ).*

УДК 741.021.2

Острогляд О.В.,
старший викладач

Переворочай А.,
студентка 4-го курсу

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

РОЗКРИТТЯ ПОНЯТТЯ SKETCH ТА ЙОГО НАПРЯМИ

Розкриті поняття скетч (sketch) та скетчинг (sketching), який за останні роки став одним з наймасовіших художніх рухів у світі, та розглянуто його різновиди.

Ключові слова: скетч, мистецтво, ілюстрація, рисунок, стиль, архітектурна творчість, архітектурна графіка, архітектор.

Постановка проблеми. В Інтернеті мало не щодня проводяться марафони швидких зарисовок всього, що потрапляє на очі. «Художником може бути кожен!» – все частіше чується з різних сторін. Переконаючись в тому, що незважаючи на розвиток комп'ютерних програм для рисування, а можливо і, завдяки їм рисування від руки, як і раніше, користується попитом. Це вміння в наші дні нерідко викликає загальне захоплення.

Але, щоб впевнено рисувати, потрібно тренувати свої очі та руки. Погляд на навколишній світ, що постає перед нами в образі

геометричних фігур, пропорцій і співвідношень, вимагає концентрації і тренування. І цей погляд різко відрізняється від того, яким ми дивимося в монітор комп'ютера. Необхідно вміти правильно вловити сюжет. А для цього потрібно вибрати вдалий ракурс, що вимагає певного досвіду. Властивості паперу, формат рисунка, вибір інструментів також представляють собою взаємододаткові та взаємозалежні компоненти які вносять вклад у творчий успіх. Окрім того, необхідно засвоїти деякі правила і прийоми, що дозволяють зробити зарисовки більше наглядними і полегшити подальшу роботу над рисунком.

Мета дослідження. Визначення і аналіз особливостей та тенденцій розвитку сучасних скетчів.

Об'єкт дослідження. Архітектурний скетч (urban sketch, architecture sketch).

Виклад основного матеріалу. Під скетчингом в буквальному сенсі розуміється техніка створення швидких рисунків, від англ. *sketch* – ескіз, начерк, зарисовка, слово грецького походження (σχέδιος) – виконано експромтом. Але це дуже широке поняття, яке практично нічого не пояснює необізнаній людині.

Скетч – це ефектний рисунок, який виконується графічними матеріалами. Техніка скетчингу спирається, перш за все, на швидкість і дозволяє виконувати миттєву візуалізацію різних об'єктів, міських локацій, сцен побуту, предметів. Також служить додатковим прийомом комунікації у команді під час процесу розробки, нарад, спілкування із клієнтами. Дана техніка вже давно зарекомендувала себе як необхідний інструмент спілкування архітектора, дизайнера, художника і всіх тих, хто часто змушений доносити свої думки та ідеї до інших графічним способом.

Скетчі бувають різним: урбаністичний (міський), *індустріальний, ботанічний, інтер'єрний*, а ще анимал-, *фуд-, фешн-, тревел-скетчинг.*

- **Міський** (urbansketching, architectural sketching)

Сьогодні – масштабний напрямок, який зародився в 2007 році завдяки Габріелю Кампанаріо іспанського журналіста та ілюстратора. На [Flickr](#) він створює спільноту присвячену міським зарисовкам. Поступово вона знайшла масу шанувальників по всьому світу, і з'явився цілий рух урбанскетчинга. Урбанскетчери мають свій маніфест в якому визначенні основні правила – рисувати тільки з натури,

передавати історію свого оточення, вести літопис місця і часу і бути правдивими. При цьому абсолютно неважливо, якими матеріалами ти працюєш. Головне – бути відкритим до світу, ділитися рисунками в інтернеті і підтримувати один одного (табл. 1).

- Промисловий (industrial, design sketching)

Вам знадобиться вміння будувати об'єкти в просторі, розуміти їх конструктив і знати, як надавати обсяг; знадобляться знання азів композиції для грамотної компоновки проекту на аркуші. У цьому виді скетчинга потрібна досконала техніка і швидкість, впевненість виконання, «поставлена рука» (табл. 1).

- Туристичний (travel sketching)

Найважливіше в цьому виді скетчингу – вміння передати настрій, атмосферу місця, «схопити момент»; необхідно правильно передати масштаб, пропорції об'єкта; часто потрібна швидкість виконання, так як це скетчинг у подорожах, поїздках, де, як правило, час не дозволяє рисувати годинами на пленері, а значить, потрібно виокремити головне в сцені і графічними способами стилізувати його в рисунку (табл. 1).

- Interior sketching (інтер'єрний скетчинг)

В першу чергу, знадобляться знання і розуміння законів перспективи, почуття масштабу і пропорцій, володіння різними за швидкістю техніками, вміння передавати об'єм, важливо мати розвинене почуття кольору і загальної колористичної палітри, вміння відображати різні текстури матеріалів (табл. 1).

- Fashion sketching (скетчинг у дизайні одягу)

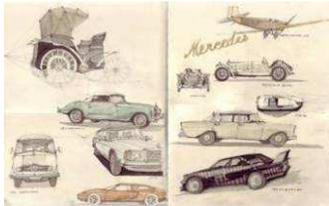
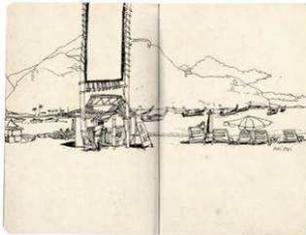
Важливо знання пропорцій людини (тіло і обличчя); вміння стилізувати їх (часто роблять надмірно подовжені і худорляві фігури, де пропорційно голова укладається в загальній висоті людини не реальні 8 разів, а 10, 11 або навіть 12). Потрібно знати, як виграшно подати свою ідею, колекцію; акцент саме на дизайні одягу, а не на фігурі або портретній схожості; необхідно також вміння передавати такі матеріали і текстури як: шкіра, хутро, різні види тканини, метал (табл. 1).

- Food sketching (скетчинг їжі)

Як правило, такі скетчі виконуються на замовлення для більш «апетитного» і незабутнього образу страв в меню або рекламі, що сприятливо позначається на маркетингу та продажу ресторану. Інший варіант, це коли їжу малюють просто для себе, щоб зафіксувати момент, конкретний стан або настрій (табл. 1).

Таблиця 1

Види скетчу

<p>Urbansketching (міський скетч)</p>		<p>Рисунки тільки з природи, передавати історію свого оточення, вести літопис місця і часу</p>
<p>Industrial sketching (промисловий скетч)</p>		<p>Стафаж, індустріальні та промислові об'єкти</p>
<p>Travel sketching (скетч у подорожах)</p>		<p>Рисунки виконані під час мандрівок, екскурсій, відпочинку за межами рідного місця туристичного характеру</p>
<p>Interior sketching (інтер'єрний скетч)</p>		<p>Рисунки із знанням і розумінням законів перспективи, почуттям масштабу і пропорцій виконані в середині архітектурних споруд</p>
<p>Fashion sketching (скетчинг моди)</p>		<p>Рисунки людини для показу вбрання</p>
<p>Food sketching (скетчинг їжі)</p>		<p>Рисунки їжі</p>

Чим скетч відрізняється від академічного живопису?

У скетчинга з академічної живописом не так багато спільного. У швидкому етюді на зміну строгим правилам світла і тіні часто приходить правильний ритм. Предмети можуть змінювати свої кольори в залежності від наявних відтінків. Один розворот скетчбуку легко вміщає будівлю і пластиковий стаканчик приблизно однакових

розмірів. Щоб зарисувати людину, не потрібно зубрити анатомію. У скетчі найважливіше не твердість лінії, а вміння передати враження від побаченого. Від високого мистецтва скетч відрізняється ще й тим, що не прагне до глибоких символів і підтексту. Так, швидка зарисовка розповідає свою історію – але це особиста і репортажна історія. Різниця між живописним полотном і скетчем приблизно така ж, як між художнім романом і оповіддю. Саме тому скетчери частенько прикрашають свої блокноти крім рисунків ще й вирізками, пам'ятними квитками і короткими записами.

Як правило, скетчі роблять в спеціальних альбомах – скетчбуках, де листи зшиваються в книжечку або кріпляться на пружини. Вони зазвичай невеликого розміру (максимум – А4), і тому легко вміщуються у сумку.

Рис. 1. Міський скетч виконаний у скетчбуці лінером.
Робота Переворочай Анастасії

Матеріали для скетчів можуть бути найрізноманітнішими: олівці, вугілля, пастель, лінери, спиртові маркери, акварель (для того, щоб писати нею в похідних умовах, є спеціальні пензлі з резервуаром – вотербраш) (рис. 1). Оскільки «ідеальний» скетч робиться майже на бігу, в середовищі, майстер скетчів намагається використовувати мінімум матеріалів. Золоте правило скетчера – в кожную хвилину скетч має бути закінчений, нехай і недбалий на вид. Скетчери визнають: для

них рисування – не покликання і не місія, а спосіб життя, спосіб запам'ятати найкращі миті і поділитися ними зі світом.

Висновки. Суть скетчів – в зберіганні на папері важливих ідей, а зовсім не в умінні добре рисувати.

УДК 72.01

*Романова О.В.,
асистент*

*Архитектурно-художественный институт
Одесская государственная академия строительства и архитектуры*

ИНФОРМАЦИОННО-СМЫСЛОВОЙ ПОТЕНЦИАЛ В СОЗДАНИИ АРХИТЕКТУРНОГО ОБРАЗА

В статье рассматривается уникальный подход к выявлению информационно-смыслового потенциала в создании архитектурного образа.

Ключевые слова: архитектурный образ, архитектура, информация, смысл.

Постановка проблемы: противоречивость теоретико-практических требований к преподаванию в рамках дисциплины «Архитектурный рисунок», многоаспектность и дезориентация в эклектически-аморфных, понятийно-идейных ценностных системах. Пассивное копирование с натуры, практикующееся в архитектурных вузах и академиях, блокирует развитие знаний, приостанавливая гибкость объёмно-пространственного мышления архитектора.

Анализ публикаций по теме: Александр Раппопорт, Александр Барабанов, Кивен Линч, Михаил Дущев – авторы многочисленных научных трудов, в которых выделены архитектурно-художественные аспекты в культурно-историческом, знаково-символическом, функционально-конструктивном, эмоционально-эстетическом ракурсах, актуализированным в рамках педагогической и научно-теоретической архитектурной деятельности.

Д.Н. Суриным и Л.Б. Суриной архитектурный рисунок подразделён на 5 основных видов: линейный (производится конструктивный анализ формы, решение ракурсных задач и построение фигурных комбинаций), светотеневой (передает степень освещенности предмета), тональный (выявление окраски предметов по степени светлоты, выявление фактуры предметов), объёмно-